

EĞİTİM ALANI GİRİŞİMCİLİK NİYETİNİ NASIL ETKİLEMEKTEDİR? ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK BİR İNCELEME

Mehmet MARANGOZ

Prof. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İİBF

Funda KAYA

Araş. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İİBF

Hakan BAKAN

Araş. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İİBF

ÖZET

Ülke kalkınmasının en önemli dinamiklerinden biri haline gelen girişimcilik farklı boyutlarıyla incelenmekte ve yaygınlaşması yönünde farklı kurum ve kuruluşlarca desteklenmektedir. Girişimcilik eğiliminin artmasında kilit rol oynayan kurumlardan biri de üniversitelerdir. Yapılan birçok çalışma öğrencilerin aldıkları eğitim programlarının girişimcilik niyetlerini ve girişimci davranışlarını etkilediklerini göstermektedir. Bu doğrudan etkiye ve gerek akademi dünyasının ve iş dünyası liderlerinin yoğun ilgisine gerekse devlet politikalarına rağmen, Türkiye’deki girişimcilik eğitimlerinin üniversitelerin ders programı bazında çok yaygın olmadığı ya da olsa bile bunun özellikle sosyal bilimler alanıyla sınırlı kaldığı bilinmektedir. Buna göre, çalışmada; üniversite öğrencilerinin eğitim gördükleri alanlara (sosyal bilimler, fen bilimleri, eğitim bilimleri ve sağlık bilimleri) göre girişimcilik niyetleri arasındaki farklılıklar incelenmiştir. Bu farklılıklar “Girişimciliğe Yönelik Tutum”, “Girişimcilere Yönelik İmkanlar” ve “Algılanan Destekleyici Faktörler” alt boyutlarında Fen Bilimleri alanında eğitim görenlerin Eğitim Bilimleri ve Sağlık Bilimleri alanında eğitim görenlere göre daha katılımcı görüş belirtmiş olmalarından kaynaklanmaktadır. “Algılanan Üniversite Çevresi”, “Risk Alma ve Değişim Eğilimi” ve “Algılanan Eğitsel Faktörler” alt boyutlarında ise eğitim görülen bölümler arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik Niyeti, Eğitim Alanı, Üniversite Öğrencileri

Jel Kod: M13

HOW DOES EDUCATIONAL FIELD INFLUENCE ENTREPRENEURIAL INTENT? AN ANALYSIS TOWARDS COLLEGE STUDENTS

ABSTRACT

Entrepreneurship, which is one of the most influential dynamics of country development, is handled from different dimensions and is supported by different agency and institutes in order to become widespread. Universities play a key role in encouraging the entrepreneurial intent. Many studies prove the effect of educational programmes on entrepreneurial intent and entrepreneurial behaviour. Despite this direct effect and both the great interest of academy and business leaders and governmental policies, it is observed that entrepreneurial education in Turkey was not common, or even so, it is limited with social sciences especially. In this context, in the study, the difference in entrepreneurial intent of university students in terms of educational field (social sciences, physical sciences, educational sciences and medical sciences) is examined. Those differences have been caused by participatory situation of the students of physical sciences in comparison to educational and medical sciences in terms of “Attitude toward Entrepreneurship”, “Opportunities toward Entrepreneurship” and “Perceived Supportive Factors” dimensions. No significant difference has been found among education fields in “Perceived University Environment”, “Tendency for Risk Taking and Change” and “Perceived Educational Factors”.

Key Words: Entrepreneurship, Entrepreneurial Intent, Educational Field, College Students

Jel Code: M13

Giriş

Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş ile birlikte daha da önem kazanmaya başlayan girişimcilik, orta çağdan günümüze kadar pek çok teorisyenin ilgilendiği ve tanımlamaya çalıştığı bir kavramdır (Güney, 2008). Kavram bu yönüyle hem akademik hem de politika belirleyicilerinin ilgisini artan bir şekilde çekmektedir. Girişimciliğe yönelik yoğun ilginin sebebi; yeni fikirler yaratarak ve bu fikirleri karlı girişimlere dönüştürerek ekonomik kalkınmayı hızlandıran girişimcilere olan artan ihtiyaçtır. Girişimci adımlar sadece teknolojik inovasyonun inkübatorü değil, aynı zamanda rekabet gücünü ve istihdam imkanını arttıran bir unsurdur (Türker ve Selçuk, 2009). Özellikle gelişmekte olan ülkeler için girişimcilik; ekonomik ilerlemenin, sosyal düzenin ve iş yaratmanın lokomotifi gibidir (Gürol ve Atsan, 2006). Türkiye’de ise girişimcilik konusunda eskiye göre önemli adımlar atılıyor olsa da gelişmiş ve bazı gelişmekte olan ülkelerin gerisinde olduğunu söylemek mümkündür. TÜSİAD Raporu’na göre (2002), Türkiye’de her 100 kişiden sadece 4.6’sının kendi işini kurduğu ve araştırmaya katılan 29 ülkeden bu anlamda geri olduğu; bu sayısının Meksika’da 18.7, İrlanda’da 12, İngiltere’de 7.7, Amerika’da ise 11.7 olduğu belirtilmektedir. Türkiye’nin girişimcilik konusunda bir başka problemi ise sahip olduğu genç ve kadın potansiyelinden girişimcilik anlamında yeterince yararlanamamasıdır (Gürol ve Atsan, 2006). Türkiye nüfusunun genç ve dinamik yapıda olması aslında büyük bir fırsattır. Özellikle Avrupa ülkeleri ile kıyaslandığında Türkiye bu özelliği ile girişimci yetiştirmek açısından büyük bir avantaja sahiptir. Bu noktada önemli olan ise bu potansiyelin ne derece iyi eğitilip değerlendirildiğidir (Marangoz, 2012).

Günümüzde üniversiteler, öğrencilerinin kişisel gelişim göstermelerini destekleyerek, özgür düşünce ve yaratıcılık ortamı içerisinde girişimcilik yönlerine ağırlık vermelerini sağlamaktadırlar (Doğanlı, 2012). Başka bir ifadeyle, üniversiteler yetiştirdikleri gençler ile bir ülkenin ihtiyacı olan fikir ve kabiliyet sahibi insan açığını kapatan, istihdama büyük katkı sağlayan ve girişimci yetiştirme ve eğitime açısından yüksek potansiyele sahip kurumlardandır. Bugün birçok üniversite, öğrencilerine, yapısı ve alanı değişkenlik göstermekle birlikte, girişimcilik eğitimi vermek için büyük bütçeler ayırmaktadır. Bu anlamda, üniversitelerde verilen eğitim, girişimcilik hakkında gerekli bilgiyi elde etmenin etkili bir yoludur (Türker ve Selçuk, 2009).

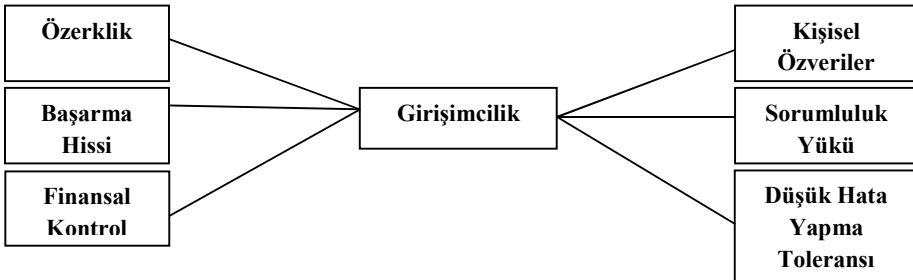
Buna göre, bu çalışma, üniversitelerin verdikleri eğitim ve öğrenciler için sundukları imkanları dikkate alarak, Muğla’daki devlet üniversitesinde öğrenimlerine devam eden- okudukları sınıfa ve girişimcilik dersini almış olma durumuna göre herhangi bir ayırım yapılmaksızın- öğrencilerin sosyal bilimler, fen bilimleri, eğitim bilimleri ve sağlık bilimleri olmak üzere eğitim gördükleri alanlara göre girişimcilik niyetleri arasında bir fark olup olmadığını incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, ikinci kısımda girişimcilik ve girişimcilik niyeti

kavramlarını açıkladıktan sonra, üçüncü kısımda araştırmanın metodolojisi hakkında bilgi vererek, dördüncü kısımda araştırmanın bulgularını sunmaktadır.

1. GİRİŞİMCİLİK

Girişimcilik günümüz ülkelerince gelecek için temel umut kaynağı olarak görülmektedir. Ülkeler, girişimciliği her ne kadar yoksulluk ve işsizlikle mücadele etmenin önemli bir aracı olarak görseler de, girişimcilikte temel amaç; küresel ekonomide ortaya çıkan hızlı değişim ve ülkelerin aleyhinde olabilen güç kaymaları ile mücadele etmek, piyasaların kalitesini yükseltmek, diğer ülkelerin hegemonyasına girmemek ve genel anlamda ülkenin refah düzeyini yükseltmektir. Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçişle birlikte önemi çok daha fazla artan girişimcilik, orta çağdan günümüze kadar pek çok disiplin tarafından incelenmiş ve bu gelişmeler paralelinde en çok işletme ve iktisat bilimlerinin üzerinde durduğu bir kavram olmuştur (Çetin, 2012). Basit bir tanımla, girişimcilik; “risk ve belirsizlik koşulları altında kazanç elde etme ve büyüme amacı ile yenilikçi bir ekonomik organizasyonun oluşturulmasıdır” (Dilsiz ve Kölük, 2005:3). Günümüzde girişimcilik kavramı, girişimci birey perspektifinden ele alınıp incelenmekte olduğundan, girişimcinin tanımlanması gerekliliği söz konusudur (Çetin, 2012). Latince “intra” kökünden gelen girişimci kavramı, İngilizce “enter” (giriş) ve “pre” (ilk) kelime köklerinden oluşarak “entrepreneur” (ilk girişen) anlamına gelmektedir. 20.yüzyılda daha çok “yenilik yapabilme, fırsatları değerlendirebilme ve fikirleri ticari anlamda uygulanabilir hale getirerek kar elde etmeyi” ifade eden girişimcilik kavramı bağlamında girişimci, bunları uygulayarak girişimi gerçekleştiren kişidir (Marangoz, 2012).

Girişimciliği ve girişimcileri teşvik etmek, kamu politikalarının önemli önceliklerinden biri haline gelmiştir. Teknolojik devrimlerin ve uluslararası rekabetin kıyasıya yaşandığı zamanımızda girişimcilik, inovasyonun itici kuvveti olarak kabul edilmektedir (Drucker, 1999). Devletlerin kamu politikalarında öncelikli bir konu olan girişimciliğe ilişkin, girişimcilerin kendi işini kurmadan göz önünde bulundurmaları gereken birtakım avantaj ve dezavantajlar vardır (Lambing ve Kuehl, 2007):

Şekil 1. Girişimciliğin Avantaj ve Dezavantajları

Kaynak: Lambing ve Kuehl, 2007:23

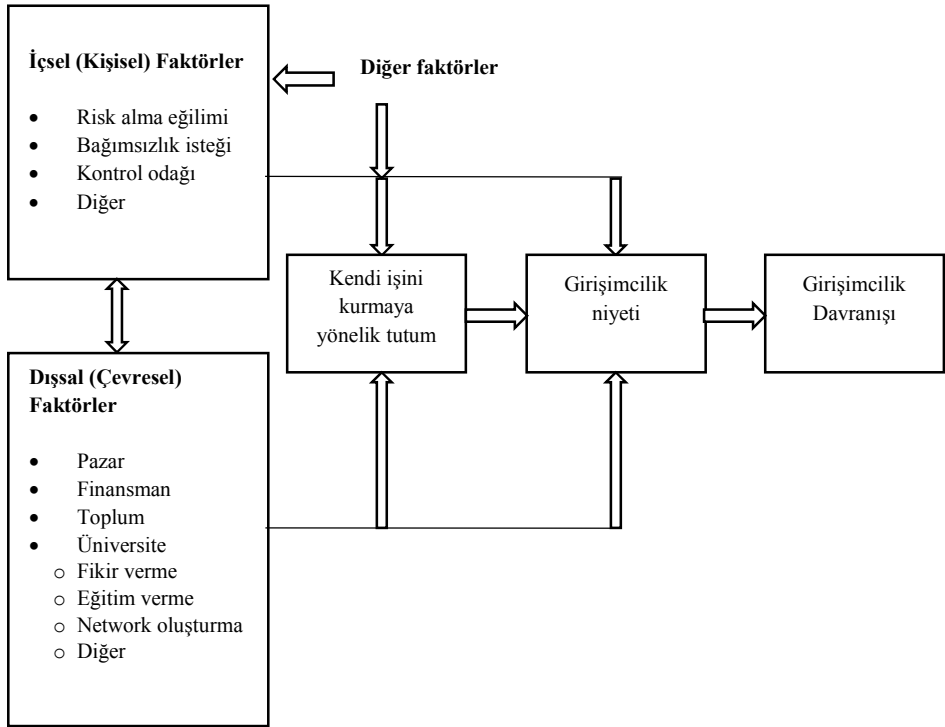
Buna göre, özerklik- bağımsızlık isteği ve karar verme özgürlüğü-girişimcilerin temel amaçlarından biridir. Bir girişimci için bir fikri ticari anlamda kara dönüştürmek başarma hissi vermekte ve girişimciler, fikirlerinin başarıya dönüşmesindeki tek sorumlunun kendileri olduğunun bilincinde olmaktadır. Bununla birlikte, bireylerin girişimci olmaya yönelmelerindeki sebeplerden biri de; finansal kararlar üzerinde kontrol sahibi olmaktır (Marangoz, 2012). Girişimciliğe ilişkin bu avantajlar aynı zamanda bireyin girişimci olmaya karar vermesinin gerekçeleri olarak da düşünülebilir. Ülkemizde girişimci sayısının nispeten daha düşük olmasının (TÜSİAD Raporu, 2002) sebebi girişimciliğin dezavantajlarıyla açıklanabilir. Bu dezavantajlar; girişimci kişinin kendinden özveride bulunması, çalışanlarıyla birlikte kendinin sorumluluğunu taşıma ve özellikle küçük işletmeler için yanlış kararları tolere edebilecek düşük hata yapma payıdır (Marangoz, 2012). Belirtilen avantaj ve dezavantajları bir arada kapsamında barındıran girişimciliğin hem ekonomik gelişmeyi hızlandırdığı, hem uluslararası rekabet gücünü arttırdığı hem de işsizlik sorununa çözüm olduğu günümüzde, neden bazı insanların girişimcilik niyetine sahip olup kendi işini kurmaya karar verdiği araştırılması gereken önemli bir konudur.

1.1. Girişimcilik Niyeti

Niyet; insanın iç âleminde gerçekleşen geleceğe ilişkin zihinsel bir karar verme, bir duruş ya da bir pozisyon alma durumu olarak ifade edilmektedir. Kişinin ihtiyaçları, arzuları, istekleri, inançları, değerleri, tutumları, alışkanlıkları ve hatta meraklarının etkisiyle başlayan niyetlenme veya niyet kurma süreci, dünyevi ve/veya uhrevi gerilim ya da motivasyon oluşturmayı ve sürdürmeyi, stratejik odaklanmayı ve stratejik bir duruş seçmeyi içermektedir (Sezer, 2013). Bird'e (1988) göre niyetlilik; bireyin dikkatini, deneyimini ve davranışını belirli bir amaca veya bir şeyi başarmak için izleyeceği yola yönlendiren ruhsal durumunu belirtmektedir. Bu anlamda, niyet, planlı davranışın bir öngörüsü niteliğindedir (Krueger, 1993). O halde, girişimcilik davranışı da niyetli bir davranış olarak nitelendirilebilir ya da başka bir ifadeyle, niyet; planlı girişimcilik davranışının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir (Türker ve Selçuk, 2009). Bu anlamda, Planlı Davranış Teorisi yol gösterici olmaktadır. Planlı Davranış Teorisi, Ajzen ve Fishbein (1970) tarafından iradi davranışı açıklamak üzere geliştirilen Düşünölmüş Eylem Teorisinin ardılıdır. Düşünölmüş Eylem Teorisine göre, bireyin bir davranışı gerçekleştirip gerçekleştirmeyeceğini belirleyen, o davranışa yönelik niyettir (Başbuğ, 2008). Her ne kadar davranışların, bilinçsiz ve kasıtsız öncüller sonucunda ortaya çıkma ihtimali olsa da (Bird, 1988), bu çalışmanın odağında bilinçli ve planlanmış davranış vardır. Buna göre, öğrencilerin girişimci olmaya yönelmeleri (bu davranışı sergilemeleri) için öncelikle bu konuda arzularının oluşması gerektirmektedir. Bununla birlikte, bireylerin girişimcilik davranışının ortaya çıkması için temel oluşturduğu düşünölen girişimcilik arzusu literatürde girişimcilik eğilimi

(Sandhu vd., 2011), girişimcilik yatkınlığı (Doğanlı, 2012), girişimcilik yeteneği (Akyüz vd., 2006), girişimcilik ilgisi (Wang ve Wong, 2004) gibi kavramlarla ifade edilse de, bu çalışmada girişimcilik niyeti tercih edilmiştir. Bunun nedeni ise, niyetin davranışa temel oluşturmasıdır.

Neden bazı insanların kendi işini kurmak ve kendi işinin patronu olmayı, diğerlerinin ise maaşlı çalışmayı seçtiği sorusuna yönelik birçok araştırma yürütülmüş; doğrudan öğrencilere yönelik olmasa da genel olarak girişimcilik niyetini açıklamak üzere birçok kavramsal model oluşturulmuştur. Bu modellerden birçoğu içsel ve dışsal (çevresel) faktörleri ayrıştırarak girişimcilik niyetini incelemektedir (Lüthje ve Franke, 2004).

Şekil 2. Girişimcilik Karar Sürecinin Kavramsal Modeli

Kaynak: Lüthje ve Franke, 2004:272

Modelde de görüldüğü gibi üniversiteler dışsal bir faktör olarak girişimcilik niyeti ve sonrasında girişimcilik davranışının ortaya çıkmasında rol oynamaktadır. Yapılan çalışmalar da eğitim ve girişimcilik arasında ilişki kurmaktadır (Galloway ve Brown, 2002; Gorman ve Hanlon, 1997; Henderson ve Robertson, 2000; Kolvereid ve Moen, 1997). Gorman ve Hanlon (1997) tarafından yürütülen çalışmada, bireylerin girişimciliğe ilişkin özelliklerinin eğitim programlarıyla pozitif yönde etkilendiği ortaya konmaktadır. Buna paralel

olarak, Kolvareid ve Moen (1997) de eğitim ile girişimcilik davranışı arasında ilişki olduğunu belirtmektedir. Galloway ve Braun (2002) girişimcilik eğitiminin geri dönüşünün hemen olmak yerine daha uzun vadeli olacağını; Henderson ve Robertson (2000) ise etkin bir girişimcilik eğitiminin bireyleri girişimciliğe yönlendireceğini belirtmektedir. Türker ve Selçuk (2009) üniversitelerin yeterli eğitim verdikleri ve girişimciliğe ilişkin ilham verici bir ortam yarattıkları takdirde, öğrencileri arasında girişimciliği bir kariyer olarak seçme ihtimalinin artacağını savunmaktadırlar. Chen vd. (1998) Amerika'daki büyük üniversitelerden birinde MBA öğrencilerine yönelik yürüttükleri çalışmalarında öğrencilerin aldıkları işletme derslerinin girişimcilik niyetlerine pozitif yönde bir etkisi olduğunu ifade etmektedirler. Bununla birlikte, Amerika girişimci adaylarını işletme okulları ve üniversitelerde desteklemek konusunda uzun bir geçmişe ve geleneğe sahiptir. İlk girişimcilik dersinin Harvard Business School'da 1930'lu yılların başında okutulduğu, 1970'li yıllardan itibaren bu konuya artan bir önem verildiği, 1990'da Amerika'daki 400 üniversitenin aktif bir şekilde girişimcilik eğitimi yürüttüğü ve bu sayının günümüzde 700'ü aştığı düşünüldüğünde bu güçlü girişimcilik eğitimi geleneğini anlamak daha kolay olmaktadır (Lüthje ve Franke, 2004). Türkiye ise girişimcilik eğitimi konusunda bir hayli geridedir. Gürol ve Atsan'ın (2006) belirttiklerine göre, Türkiye'deki işletme okulları ve bölümlerinin durumuna bakıldığında, 2006 yılında girişimcilik dersine 53 devlet üniversitesinden 15'inin seçimlik olarak; 23 vakıf üniversitesinden ise yalnızca 7'sinin- 1 tanesi zorunlu ders olarak okutmak üzere programlarında yer verdikleri görülmektedir. Girişimcilik eğitimi anlamında bu yetersizlikle birlikte, üniversitelerin girişimcilik eğitimleri aynı ülke içerisinde çok değişkenlik göstermektedir (Gürol ve Atsan, 2006). Bu anlamda, aynı üniversite içerisinde öğrencilerin girişimcilik davranışına yönelik niyetlerinin çeşitli ve farklı olması muhtemeldir.

2. Metodoloji

Öğrencilerin eğitim alanına göre girişimcilik niyetlerindeki farklılığın araştırıldığı bu çalışmada veriler yüz yüze anket yöntemiyle elde edilmiştir. Çalışmada kullanılan anket; öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik soruların ardından, literatür taraması sonucu elde edilen ve girişimcilik niyetini oluşturan faktörleri ölçmeye yönelik ifadelerden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerden girişimcilik niyeti ölçeği ifadelerine katılma dereceleri 5'li Likert ölçeğine (1-kesinlikle katılmıyorum ve 5-kesinlikle katılıyorum şeklinde) göre cevaplamaları istenmiştir. Anket formunun son kısmında, girişimcilik niyeti "mezun olduktan sonra yakın gelecekte kendi işimi kurmayı planlıyorum" ifadesiyle ölçülmüştür. Araştırma verileri Lüthje ve Franke (2004), Autio vd. (1997), Türker ve Selçuk'un (2009) çalışmalarından faydalanılarak oluşturulan 32 ifadeli bir anket ile toplanmıştır.

Araştırmaya katılan öğrenciler Muğla’da devlet üniversitesinde eğitimlerine sosyal bilimler, fen bilimleri, sağlık bilimleri ve eğitim bilimleri alanlarında devam eden lisans öğrencileridir. Araştırmada basit tesadüfi örneklem yoluyla 450 kişiye anket formu dağıtılmıştır. Geriye dönen 410 anketten 24 tanesinde eksik bilgiler olduğu için bunlar değerlendirme dışı bırakılmış ve geriye kalan 386 anket değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

3. Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin sonuçlar Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Bölümler	Frekans	Yüzde
Sosyal Bilimler	91	23,6
Fen Bilimleri	84	21,8
Sağlık Bilimleri	106	27,5
Eğitim Bilimleri	105	27,2
Toplam	386	100
Yař	Frekans	Yüzde
18	17	4,4
19	61	15,8
20	105	27,2
21	103	26,7
22veuzeri	100	25,9
Toplam	386	100
Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Kadın	150	38,9
Erkek	236	61,1
Toplam	386	100
Anne Meslek	Frekans	Yüzde
Çalışmıyor	253	65,5
Kamu	50	13
Özel Sektör	27	7
Serbest Meslek	28	7,3
Diğer	28	7,3
Toplam	386	100
Baba Meslek	Frekans	Yüzde
Çalışmıyor	33	8,5
Kamu	103	26,7
Özel Sektör	61	15,8
Serbest Meslek	86	22,3
Diğer	103	26,7
Toplam	386	100
Ortalama Gelir	Frekans	Yüzde

1000vealtı	104	26,9
1001-2000	139	36
2001-3000	98	25,4
3001-4000	28	7,3
4001veüstü	17	4,4
Toplam	386	100
Girişimci Akraba	Frekans	Yüzde
Evet	93	24,1
Hayır	293	75,9
Toplam	386	100
Girişimcilik Dersi	Frekans	Yüzde
Evet	52	13,5
Hayır	334	86,5
Toplam	386	100
Kendi İşini Kurmak	Frekans	Yüzde
Olası Değil	81	21
Yüksek Olasılıkla Hayır	111	28,8
Muhtemelen Evet	106	27,5
Yüksek Olasılıkla Evet	88	22,8
Toplam	386	100
Kendi İşinin Patronu	Frekans	Yüzde
Evet	44	11,4
Hayır	342	88,6
Toplam	386	100

Girişimcilik niyetini ölçmek amacıyla oluşturulan 32 soruluk ölçeğe ilişkin önce güvenilirlik analizi daha sonra faktör analizi uygulanmıştır. İlk yapılan güvenilirlik analizi testinde 32 soruya ait ölçeğin güvenilirliği %84,6 olarak elde edilmiştir.

Tablo 2: İlk Ölçeğin Güvenilirlik Analizi

Cronbach's Alpha	N of Items
,846	32

Ancak her bir ifadenin kendi içindeki güvenilirliği incelendiğinde bazı ifadelerin ölçeğin güvenilirliğini düşürdüğü görülmüştür. Dolayısıyla bu ifadeler (3, 7, 8, 10, 11, 12, 16, 32) ölçekten çıkarılmış ve geriye kalan 24 soruya ait güvenilirlik analizi tekrar yapılmıştır.

Tablo 3: Yeni Ölçeğin Güvenilirlik Analizi

Cronbach's Alpha	N of Items
,871	24

Yeni ölçeğin güvenilirliği % 87,1 olarak elde edilmiştir. Bu oran ölçeğin güvenilirliği bakımından yüksek bir orandır. Ardından, bu 24 ifadenin kaç

faktörde toplandığı belirlenmiş ve bu faktörler uygun şekillerde faktör yüklerine göre isimlendirilmişlerdir. Temelde faktör analizinin amacı, verilerin yapısını tanımlamak, verileri özetlemek ve makul bir sayıya düşürmektir. Bu analiz sayesinde, çok sayıda değişkeni, az sayıda değişkene çevirme imkanı sağlanır. Bu değişkenler kendi aralarında homojen bir yapıya sahiptirler (Nakip, 2003).

Daha sonra bu faktörlerin demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğinin tespiti için t testi ve varyans analizleri yapılmıştır. Farklılıkların bulunması halinde, bu farklılıkların hangi iki grup değişkenden kaynaklandığının bilinmesi amacıyla Tukey testi yapılmıştır.

Tablo 4: KMO ve Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.	,846
Bartlett's Test of Approx. Chi-Square	3150,816
Sphericity df	276
Sig.	,000

Bir ölçeğe faktör analizi uygulayabilmek için belirli testlerden geçirilmesi gerekir. Bunlardan ilki KMO örneklem yeterliliği ölçümüdür. Bu oranın % 60'dan fazla olması istenir. İkincisi ise Barlett Küre Şekli testidir. Bu test sonucunun da 0,05'den küçük olması istenir. Ancak bu koşullar altında faktör analizi uygulanabilir. Tablo 4'teki sonuçlara göre, KMO 0,846 ve Barlett testi de 0,000 gibi yüksek oranda bulunmuştur. Bunların anlamı araştırmamızdaki örneklem yeterliliği faktör analizinin kullanılabilmesi için uygundur. Barlett testi sonucunda da değişkenler arasında güçlü bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

Tablo 5: Faktörlerin Özdeğerleri ve Varyans Açıklama Yüzdeleri

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cum. %	Total	% of Variance	Cum. %	Total	% of Variance	Cum. %
1	6,173	25,719	25,719	6,173	25,719	25,719	3,672	15,299	15,299
2	2,919	12,161	37,88	2,919	12,161	37,88	3,146	13,108	28,407
3	1,439	5,994	43,875	1,439	5,994	43,875	2,092	8,715	37,121
4	1,265	5,269	49,144	1,265	5,269	49,144	1,917	7,987	45,108
5	1,143	4,764	53,907	1,143	4,764	53,907	1,584	6,599	51,708
6	1,054	4,391	58,298	1,054	4,391	58,298	1,582	6,59	58,298
7	0,949	3,953	62,251						
8	0,928	3,866	66,117						

9	0,862	3,594	69,711					
10	0,749	3,123	72,834					
11	0,687	2,861	75,694					
12	0,651	2,714	78,409					
13	0,609	2,538	80,947					
14	0,585	2,436	83,382					
15	0,563	2,347	85,729					
16	0,511	2,13	87,859					
17	0,497	2,07	89,929					
18	0,49	2,043	91,971					
19	0,432	1,8	93,771					
20	0,371	1,545	95,316					
21	0,345	1,438	96,754					
22	0,323	1,345	98,099					
23	0,252	1,051	99,15					
24	0,204	0,85	100					

Girişimcilik niyetini etkileyen ifadeler 6 faktörde toplanmıştır. Tablo 5'te görüldüğü gibi, bu 6 faktör toplam varyansın % 58,298'ini açıklamaktadır. 1. faktör bu ölçekle ölçülmeye çalışılan özelliğin %15,299'unu açıklarken sırasıyla 2. faktör %13,108'ini, 3. faktör %8,715'sini, 4. faktör %7,987'sini, 5. faktör %6,599'unu, 6. faktör ise % 6,59' unu açıklamaktadır. Toplamda bu ölçek, ölçülmeye çalışılan özelliğin %58,298'ini açıklayabilmektedir. Soruların bu 6 faktöre göre dağılımları ve bu faktörlerin güvenilirlik analiz sonuçları ise aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 6: Ölçeğe İlişkin Açıklayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Soru No	Faktör ve Sorular	α	Açıklanan Varyans	Faktör Yüklere
	1. Faktör: Algılanan Üniversite Çevresi	83	15,299	
21	Üniversitem girişimcilikle ilgili bilgi ve becerilerimi geliştirmektedir.			0,833
20	Üniversitem girişimcilikle ilgili yeterli bilgiyi sağlamaktadır.			0,785
22	Üniversitemde kişiler kendi hayallerinin peşinde koşmaları için desteklenmektedir.			0,632
28	Üniversitemin atmosferi yeni fikirler için bana ilham vermektedir.			0,597
23	Girişimcilik dersi kişileri girişimcilik kariyerine iyi bir şekilde hazırlamaktadır.			0,585
19	Girişimcilik için yeni fikirler bulma konusunda üniversitemde aldığım eğitim beni cesaretlendirir.			0,537

27	Üniversitem kendi işini kurmak isteyen kişilere iyi işleyen bir destek hizmeti vermektedir.			0,509
	2. Faktör: Risk Alma ve Değişim Eğilimi	80,2	13,108	
2	Yeni şeyler denemeyi severim (yeni yerler görmek veya yeni lezzetler tatmak gibi).			0,771
1	Seyahat ederken yeni rotaları denemek isterim.			0,737
4	Rutin ve durağan bir işte çalışmayı sıkıcı bulurum.			0,678
5	Belirsizlikle sonuçlansa bile sürekli bir değişim içinde olmak isterim.			0,630
9	Kendi işimi kurarsam başarılı olacağım konusunda inançlıyım.			0,615
6	Değişim konusunda karşıma çıkacak fırsatları düşünmek, yaratacağı tehditleri düşünmekten daha önemlidir.			0,603
	3. Faktör: Girişimcilğe Yönelik Tutum	75,1	8,715	
30	Ancak kendi işinin patronu olursan büyük paralar kazanabilirsin.			0,803
31	Bir şirkete yönetici olmak yerine yeni bir şirket kurmayı yeğlerim.			0,784
29	Güvenli bir işten (memurluk gibi) ziyade kendi işimin patronu olmayı tercih ederim.			0,712
	4. Faktör: Algılanan Eğitsel Faktörler	67,3	7,987	
24	Kendi işimi kurmak belki de aldığım eğitimden en iyi yararlanma biçimidir.			0,623
26	Üniversitemin yayın ve bilimsel çalışmaları ilgilendiren telif haklarının korunmasına ilişkin net bir politikası vardır.			0,586
25	Üniversitemde yaratıcı iş fikri olan birçok kişiyle tanışma şansınız vardır.			0,512
	5. Faktör: Girişimcilere Yönelik İmkanlar	64,2	6,599	
17	Türk ekonomisi girişimciler için yeterince fırsat sunmaktadır.			0,807
18	Türkiye’de girişimciler kamu, özel veya hükümet dışı kurumlarca teşvik edilmektedirler.			0,786
	6. Faktör: Algılanan Destekleyici Faktörler	54,5	6,59	
14	Kendi işimi kurarsam çevremdekiler (ailem, arkadaşlarım) bana daha fazla saygı duyarlar.			0,770
15	Girişimciler diğer meslek sahiplerine göre daha başarılı kişilerdir.			0,654
13	Türk toplumunda girişimcilerin pozitif bir imajı vardır.			0,544
KMO 0,846	Toplam Açıklanan Varyans = 58,298	Genel α	87,1	

Faktör analizi sonucu elde edilen faktörlerin, cevaplayıcıların demografik özelliklerine göre farklılıklarının olup olmadığının tespiti için, parametrik testlerden, independent t testi ve tek yönlü varyans analizleri (One Way Anova) kullanılmıştır.

Tablo 7: Araştırma Grubunun Cinsiyet Değişkenine Göre Ölçeğin Alt Boyut Puanları İçin Yapılan Bağımsız “t” Testi Sonuçları

Faktörler	Cinsiyet	N	A.O	S.S.	t	P
Algılanan Üniversite Çevresi	Erkek	234	2,95	0,84	-0,682	0,496
	Kadın	152	2,89	0,83		
Risk Alma ve Değişim Eğilimi	Erkek	234	3,79	0,92	-0,237	0,813
	Kadın	152	3,77	0,81		
Girişimciliğe Yönelik Tutum	Erkek	234	3,47	1,04	-2,077	0,038**
	Kadın	152	3,26	0,94		
Algılanan Eğitsel Faktörler	Erkek	234	3,24	0,92	-0,294	0,769
	Kadın	152	3,21	0,85		
Girişimcilere Yönelik İmkanlar	Erkek	234	3,01	0,92	-0,472	0,637
	Kadın	152	2,97	0,94		
Algılanan Destekleyici Faktörler	Erkek	234	3,40	0,9	-0,835	0,404
	Kadın	152	3,33	0,84		

** p < 0.05

Cinsiyet değişkenine göre faktörler incelendiğinde sadece “Girişimciliğe Yönelik Tutum” alt boyutunda cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p < 0.05). Erkek öğrencilerin “Girişimciliğe Yönelik Tutum” alt boyutuna katılma oranı ($x_{ort} = 3,47$), bayan öğrencilerden ($x_{ort} = 3,26$) daha fazla iken, diğer alt boyutlarda ise aynı oranda katılım gösterdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 8: Araştırma Grubunun Girişimcilik Dersi Değişkenine Göre Ölçeğin Alt Boyut Puanları İçin Yapılan Bağımsız “t” Testi Sonuçları

Faktörler	Girişimcilik Dersi	N	A.O	S.S.	t	P
Algılanan Üniversite Çevresi	Evet	52	3,12	0,82	1,82	0,069*
	Hayır	334	2,89	0,84		
Risk Alma ve Değişim Eğilimi	Evet	52	3,67	0,89	-0,989	0,323
	Hayır	334	3,80	0,87		
Girişimciliğe Yönelik Tutum	Evet	52	3,45	1,23	0,394	0,695
	Hayır	334	3,38	0,97		
Algılanan Eğitsel Faktörler	Evet	52	3,44	0,69	2,254	0,027**
	Hayır	334	3,20	0,91		
Girişimcilere Yönelik İmkanlar	Evet	52	3,02	1,11	0,175	0,862
	Hayır	334	2,99	0,90		
Algılanan Destekleyici Faktörler	Evet	52	3,54	0,82	1,463	0,144
	Hayır	334	3,35	0,88		

* p < 0.10 ** p < 0.05

Girişimcilik dersi alma değişkenine göre faktörler incelendiğinde “Algılanan Üniversite Çevresi” alt boyutunda % 10 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunurken ($p < 0.10$ seviyesinde), “Algılanan Eğitsel Faktörler” alt boyutunda da % 5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmiştir ($p < 0.05$ seviyesinde). Girişimcilik dersi alanların “Algılanan Üniversite Çevresi” alt boyutuna katılma oranı ($x_{ort} = 3,12$), almayanların ($x_{ort} = 2,89$) iken, “Algılanan Eğitsel Faktörler” alt boyutunda ise girişimcilik dersi alanların bu görüşe katılma oranı ($x_{ort} = 3,44$), almayanların ($x_{ort} = 3,20$) olarak belirlenmiştir.

Tablo 9: Araştırma Grubunun Kendi İşinin Patronu Olma Değişkenine Göre Ölçeğin Alt Boyut Puanları İçin Yapılan Bağımsız “t” Testi Sonuçları

Faktörler		Kendi İşinin Patronu	N	A.O	S.S.	t	P
Algılanan Üniversite Çevresi		Evet	44	2,94	0,89	0,135	0,893
		Hayır	342	2,92	0,83		
Risk Alma ve Değişim Eğilimi		Evet	44	3,68	1,03	-0,808	0,420
		Hayır	342	3,79	0,86		
Girişimciliğe Yönelik Tutum		Evet	44	3,69	0,95	2,126	0,034**
		Hayır	342	3,35	1,01		
Algılanan Eğitsel Faktörler		Evet	44	3,42	0,98	1,471	0,142
		Hayır	342	3,21	0,74		
Girişimcilere İmkanlar	Yönelik	Evet	44	2,90	1,05	-0,737	0,462
		Hayır	342	3,01	0,91		
Algılanan Faktörler	Destekleyici	Evet	44	3,44	0,78	0,532	0,595
		Hayır	342	3,36	0,89		

** $p < 0.05$

Kendi işinin patronu olma değişkenine göre faktörler incelendiğinde “Girişimciliğe Yönelik Tutum” alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmiştir ($p < 0.05$ seviyesinde). Kendi işi olanların “Girişimciliğe Yönelik Tutum” alt boyutuna katılma oranı ($x_{ort} = 3,69$), olmayanlardan ($x_{ort} = 3,35$) daha fazla olduğu belirlenirken, diğer alt boyutlarda ise aynı oranda katılım gösterdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 10: Araştırma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Kendi İşlerini Kurma Planı Değişkenine Göre Ölçeğin Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Faktörler	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Algılanan Üniversite Çevresi	Gruplararası	1,277	3	0,426	0,607	0,611
	Gruplariçi	1,277	382	0,701		
	Toplam	269,015	385			
Risk Alma ve Değişim Eğilimi	Gruplararası	6,692	3	2,231	2,950	0,033**
	Gruplariçi	288,842	382	0,756		
	Toplam	295,534	385			
Girişimciliğe Yönelik Tutum	Gruplararası	26,989	3	8,996	9,511	0,000**
	Gruplariçi	361,313	382	0,946		
	Toplam	388,302	385			
Algılanan Eğitsel Faktörler	Gruplararası	1,209	3	0,403	0,508	0,677
	Gruplariçi	303,005	382	0,793		
	Toplam	304,214	385			
Girişimcilere Yönelik İmkanlar	Gruplararası	0,957	3	0,319	0,369	0,776
	Gruplariçi	330,532	382	0,865		
	Toplam	331,49	385			
Algılanan Destekleyici Faktörler	Gruplararası	2,439	3	0,813	1,056	0,368
	Gruplariçi	294,063	382	0,770		
	Toplam	296,502	385			

** p < 0.05

Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin kendi işlerini kurmayı planlama değişkenine göre ölçeğin tüm alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında “Risk Alma ve Değişim Eğilimi” alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilmiştir (F: 2,950, p <0.05). Ayrıca “Girişimciliğe Yönelik Tutum” alt boyutunda da istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilmiştir (F: 9,551, p <0.05). Bu farklılıkların hangi gruplar arasında meydana geldiğini belirlemek amacıyla Tablo 11’de Tukey analizi sonuçları ortaya konulmuştur.

Tablo 11: Öğrencilerin Girişimcilik Davranışlarına İlişkin Görüşlerinin Kendi İşlerine Kurma Planına Göre Farklılıklarının Tukey Anlamlılık Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	İş Kurma	İş Kurma	Ortalama Fark	Önem Denetimi
Risk Alma ve Değişim Eğilimi	Olası Değil	Yüksek Olasılıkla Evet	0,308	P=0,099*
	Muhtemelen Evet	Yüksek Olasılıkla Evet	0,346	P=0,031**
Girişimcilere Yönelik Tutum	Olası Değil	Yüksek Olasılıkla Hayır	-0,500	P=0,003**

	Olası Değil	Muhtemelen Evet	-0,739	P=0,000**
	Olası Değil	Yüksek Olasılıkla Evet	-0,595	P=0,000**

** p<0.05 * p<0.10

“Risk Alma ve Değişim Eğilimi” alt boyutu, kendi işlerini kurma durumunu olası değil olarak gören öğrencilerde, yüksek olasılıkla evet olarak gören öğrencilere kıyasla %10 anlamlılık düzeyinde daha fazla bir etkiye sahiptir. Ayrıca bu boyutun kendi işlerini kurma durumunu muhtemelen evet diyen öğrencilerde, yüksek olasılıkla evet diyen öğrencilere kıyasla % 5 anlamlılık düzeyinde daha fazla etkiye sahip olduğu anlaşılmaktadır. “Girişimcilere Yönelik Tutum” alt boyutu ise kendi işini kurma durumunu olası değil olarak gören öğrencilerde, diğer gruplara (yüksek olasılıkla hayır, muhtemelen evet, yüksek olasılıkla evet diyen öğrenciler) göre daha az etkiye sahiptir.

Tablo 12: Araştırma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Ailelerinin Aylık Ortalama Gelir Değişkenine Göre Ölçeğin Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları

Faktörler	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Algılanan Üniversite Çevresi	Gruplararası	,273	4	,068	0,097	0,983
	Gruplarıçi	268,742	381	,705		
	Toplam	269,015	385			
Risk Alma ve Değişim Eğilimi	Gruplararası	,863	4	,216	0,279	0,892
	Gruplarıçi	294,671	381	,773		
	Toplam	295,534	385			
Girişimcilğe Yönelik Tutum	Gruplararası	3,337	4	,834	0,826	0,509
	Gruplarıçi	384,965	381	1,010		
	Toplam	388,302	385			
Algılanan Eğitsel Faktörler	Gruplararası	5,585	4	1,396	1,781	0,132
	Gruplarıçi	298,629	381	,784		
	Toplam	304,214	385			
Girişimcilere Yönelik İmkanlar	Gruplararası	1,148	4	,287	0,331	0,857
	Gruplarıçi	330,341	381	,867		
	Toplam	331,490	385			
Algılanan Destekleyici Faktörler	Gruplararası	2,056	4	,514	0,665	0,617
	Gruplarıçi	294,446	381	,773		
	Toplam	296,502	385			

Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin ailelerinin aylık ortalama gelirleri değişkenine göre ölçeğin tüm alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında tüm alt boyutlar için istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir. Yani girişimcilik niyeti öğrencilerin ailelerinin elde ettiği gelire göre farklılık göstermemektedir.

Tablo 13: Araştırma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Alan Değişkenine Göre Ölçeğin Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Faktörler	Varyansın	Kareler		Kareler	F	P
	Kaynağı	Toplamı	sd	Ortalaması		
Algılanan Üniversite Çevresi	Gruplararası	3,195	3	1,065	1,530	0,206
	Gruplarıçi	265,821	382	0,696		
	Toplam	269,015	385			
Risk Alma ve Değişim Eğilimi	Gruplararası	2,293	3	0,764	0,996	0,395
	Gruplarıçi	293,241	382	0,768		
	Toplam	295,534	385			
Girişimciliğe Yönelik Tutum	Gruplararası	7,913	3	2,638	2,649	0,049**
	Gruplarıçi	380,389	382	0,996		
	Toplam	388,302	385			
Algılanan Eğitsel Faktörler	Gruplararası	3,102	3	1,034	1,312	0,270
	Gruplarıçi	301,112	382	0,788		
	Toplam	304,214	385			
Girişimcilere Yönelik İmkanlar	Gruplararası	6,959	3	2,320	2,730	0,044**
	Gruplarıçi	324,531	382	0,850		
	Toplam	331,49	385			
Algılanan Destekleyici Faktörler	Gruplararası	6,663	3	2,221	2,927	0,034**
	Gruplarıçi	289,839	382	0,759		
	Toplam	296,502	385			

** p < 0.05

Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin eğitim gördükleri alan değişkenine göre ölçeğin tüm alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında “Girişimciliğe Yönelik Tutum” alt boyutunda (F: 2,649, p <0.05) “Girişimcilere Yönelik İmkanlar” alt boyutunda (F: 2,730, p <0.05) ve “Algılanan Destekleyici Faktörler” alt boyutunda (F: 2,927, p <0.05) istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar elde edilmiştir. Yani ele alınan bu alt boyutlar eğitim görülen alana göre farklılık göstermektedir. Bu farklılıkların hangi gruplar arasında meydana geldiğini belirlemek amacıyla Tablo 22’ de Tukey analizi sonuçları ortaya konulmuştur.

Tablo 14: Öğrencilerin Girişimcilik Davranışlarına İlişkin Görüşlerinin Branşlarına Göre Farklılıklarının Tukey Anlamlılık Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Eğitim Alanı	Eğitim Alanı	Ortalama Fark	Önem Denetimi
Girişimciliğe Yönelik Tutum	Sağlık Bilimleri	Fen Bilimleri	-0,339	P=0,085*
	Sağlık Bilimleri	Eğitim Bilimler	-0,338	P=0,082*

Girişimcilere Yönelik İmkanlar	Fen Bilimleri	Eğitim Bilimler	0,390	P=0,028**
Algılanan Destekleyici Faktörler	Fen Bilimleri	Sağlık Bilimleri	0,362	P=0,021**

* p <0.10 ** p <0.05

“Girişimciliğe Yönelik Tutum” alt boyutunda Fen Bilimleri ve Eğitim Bilimleri alanında eğitim görenlerin Sağlık Bilimleri alanında eğitim görenlere göre % 10 anlamlılık düzeyinde daha katılımcı görüş belirtirken, “Girişimcilere Yönelik İmkanlar” alt boyutunda Fen Bilimleri alanında eğitim görenler Eğitim Bilimleri alanında eğitim görenlere göre % 5 anlamlılık düzeyinde daha katılımcı görüş belirtmişlerdir. Ayrıca “Algılanan Destekleyici Faktörler” alt boyutunda da Fen Bilimleri alanında eğitim görenler Sağlık Bilimleri alanında eğitim görenlere göre daha katılımcı görüş belirtmişlerdir.

Sonuç ve Değerlendirme

Girişimcilik konusu son dönemlerde gerek iş dünyasının gerek akademik araştırmaların gerekse devlet politikalarının odağında olan bir kavramdır. Bireylerin girişimcilik davranışına yönelmelerinde girişimcilik niyeti temel oluşturmakta; girişimcilik niyetinin oluşmasında ise birçok faktör etkili olmaktadır. Bu faktörlerden biri de üniversitelerin öğrencilerine sağladıkları ve öğrencileri girişimcilik davranışına yönlendiren üniversite ortamı ve eğitim programlarıdır. Her ne kadar Türkiye’de girişimcilik konusu eğitim programlarında hak ettiği yaygınlığı henüz kazanamamış olsa da girişimciliğe yönelik giderek artan bir düzeyde gerek ders gerekse seminer şeklinde bir eğilim söz konusudur. Bu nedenle, üniversitelerin verdikleri girişimcilik eğitimi ve sundukları ortam bağlamında öğrencilerin girişimcilik niyetinin araştırılması önemlidir.

Muğla’daki devlet üniversitesinde eğitimlerine sosyal bilimler, fen bilimleri, eğitim bilimleri ve sağlık bilimlerinde devam eden lisans öğrencilerine yönelik yürütülen bu çalışma, öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin eğitim gördükleri alana göre farklılık gösterip göstermediğini incelemeyi amaçlamaktadır. 386 lisans öğrencisine uygulanan anket ile elde edilen verilerin SPSS paket programı ile analizi sonucunda eğitim alanları açısından öğrencilerin girişimcilik niyetlerinin “Girişimciliğe Yönelik Tutum”, “Girişimcilere Yönelik İmkanlar”, ve “Algılanan Destekleyici Faktörler” alt boyutlarında farklılık gösterdiği bulgusuna ulaşılmıştır. Bu farklılığın sebebi; “Girişimciliğe Yönelik Tutum” alt boyutunda Fen Bilimleri ve Eğitim Bilimleri alanında eğitim görenlerin Sağlık Bilimleri alanında eğitim görenlere göre % 10 anlamlılık düzeyinde daha katılımcı görüş belirtmelerinden; “Girişimcilere Yönelik İmkanlar” ve “Algılanan Destekleyici Faktörler” alt boyutlarında ise Fen

Bilimleri alanında eğitim görenler sırasıyla Eğitim Bilimleri ve Sağlık Bilimleri alanında eğitim görenlere göre % 5 anlamlılık düzeyinde daha katılımcı görüş belirtmelerinden kaynaklandığı sonucuna varılmıştır. “Algılanan Üniversite Çevresi”, “Risk Alma ve Değişim Eğilimi” ve “Algılanan Eğitsel Faktörler” alt boyutları açısından herhangi anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Bu alt boyutların içerdiği ifadeler incelendiğinde (Tablo 6) istatistiki olarak anlamlı farklılık çıkan boyutların üniversite çevresi ve üniversitede verilen girişimcilik eğitimine ilişkin olmadığı, anlamlı boyutların daha çok öğrencilerin kişisel özellikleri, girişimciliğe yönelik bakış açıları ve Türkiye’deki girişimciliğe verilen destekler ile ilişkili olduğu saptanmıştır.

Bu bulgular ışığında, üniversitede girişimcilik derslerinin gerek zorunlu gerekse seçmeli ders şeklinde eğitim programlarında yer alma derecesinin artırılması ve farklı alanlarda eğitim gören öğrencilerin girişimcilik derslerine katılımlarının teşvik edilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- AJZEN, I., Fishbein, M. (1970), “The Prediction of Behavior From Attitudinal and Normative Variables”, **Journal of Experimental Social Psychology**, Vol: 6, No: 4, 466-487
- AKYÜZ, K.C., Gedik, T., Akyüz, İ., Yıldırım, İ. (2006), “Rize İlindeki Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Yeteneklerinin İncelenmesi”, **İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, Cilt: 20, Sayı: 1
- AUTIO, E., Keeley, R.H., Klofsten, M., Ulfstedt, T. (1997), “Entrepreneurial intent among students: testing an intent model in Asia, Scandinavia and USA”, **Frontiers of Entrepreneurship Research**, Babson Conference Proceedings
- BAŞBUĞ, G. (2008), “Üniversiteden Yeni Mezun Olan Gençlerin İş arama Davranışlarının Planlı Davranış Teorisi Bağlamında Araştırılması”, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi
- BIRD, B. (1988), “Implementing Entrepreneurial Ideas: The Case for Intention”, **The Academy of Management Review**, Vol: 13 No: 3, 442-53
- CHEN, C.C., Greene, P.G., Crick, A. (1998), “Does entrepreneurial self-efficacy distinguish entrepreneurs from managers?”, **Journal of Business Venturing**, Vol: 13, Cilt: 4, 295–316
- ÇETİN, C. (2012), “Stratejik Düşünce Kurumsal Girişimcilik”, **İstanbul Ticaret Odası Yayını**, Yayın No:2010-121
- DİLSİZ, İ., Köllük, N. (2005), **Meslek Yüksekokulları İçin Girişimcilik**, Detay Yayıncılık, Ankara
- DOĞANLI, B. (2012), “Üniversite Gençliğinin Girişimcilik Yatkınlığının Belirlenmesi: Adnan Menderes Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma”, **4. Uluslararası Girişimcilik Kongresi**, 2-4 Mayıs, Manisa
- DRUCKER, P.F. (1999), **Innovation and Entrepreneurship**, 2nd. ed. Oxford: Butterworth-Heinemann
- GALLOWAY, L., Brown, W. (2002), “Entrepreneurship Education at University: A Driver in the Creation of High Growth Firms?”, **Education + Training**, Vol. 44 No. 8/9, 398-405
- GORMAN, G., Hanlon, D. (1997), “Some Research Perspectives on Entrepreneurship Education, Enterprise Education and Education for Small Business Management: A Ten-year Literature Review”, **International Small Business Journal**, Vol: 15, No: 3, 56-78

- GÜNEY, S. (2008), **Girişimcilik- Temel Kavramlar ve Bazı Güncel Konular**, Siyasal Kitabevi, Ankara
- GÜROL, Y., Atsan, N. (2006), “Entrepreneurial Characteristics Amongst University Students: Some Insights for Entrepreneurship Education and Training in Turkey”, **Education + Training**, Vol: 48, No: 1, 25-38
- HENDERSON, R., Robertson, M. (2000), “Who Wants to Be An Entrepreneur? Young Adult Attitudes to Entrepreneurship As A Career”, **Career Development International**, Vol: 5, No: 6, 279-287
- KOLVEREID, L., Moen, Ø. (1997), “Entrepreneurship Among Business Graduates: Does a Major in Entrepreneurship Make a Difference?”, **Journal of European Industrial Training**, Vol: 21, No: 4, 154-160
- KRUEGER, N. (1993), “The Impact of Prior Exposure to Entrepreneurship on Perceived New Venture Feasibility and Desirability”, **Entrepreneurship Theory and Practice**, Vol: 18, No: 2, 5-21
- LAMBING, P.A., Kuehl, C.R. (2007), **Entrepreneurship**, Pearson Prentice Hall, 4th Ed.
- LUTHJE, C., Franke, N. (2004), “Entrepreneurial Intentions of Business Students: A Benchmarking Study”, **International Journal of Innovation and Technology Management**, Vol:1, No: 3, 269-288
- MARANGOZ, M. (2012), **Girişimcilik**, Beta Yayıncılık, İstanbul
- NAKİP, M. (2003), **Pazarlama Araştırmaları Teknikler ve (SPSS Destekli) Uygulamalar**, Seçkin Yayıncılık, Ankara
- SANDHU, M.S., Sidique, S.F., Riaz, S. (2011), “Entrepreneurship Barriers and Entrepreneurial Inclination among Malaysian Postgraduate Students”, **International Journal of Entrepreneurial Behaviour & Research**, Vol: 17, No: 4, 428-449
- SEZER, C. (2013), “Kariyer Olarak Girişimcilik ve Girişimcilik Niyetini Etkileyen Faktörlerin İçerik Analizi İle Belirlenmesi”, **Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Cilt: 2, Sayı: 6, 49-60
- TÜRKER, D., Selçuk, S.S. (2009), “Which Factors Affect Entrepreneurial Intention of University Students”, **Journal of European Industrial Training**, Vol: 33, No: 2, 142-159
- TÜSİAD Raporu, (2002), **“Türkiye’de Girişimcilik”**, www.tusiad.org/turkish/rapor/girisimcilik/girisimcilik.pdf (24.08.2013)
- WANG, C.K., Wong, P.K. (2004), “Entrepreneurial Interest of University Students in Singapore”, **Technovation**, Vol: 24, No: 2, 163-172

